

Vanskelige forhandlinger i årets tariffoppgjør

Vårens tariffoppgjør var særdeles vanskelige og alle oppgjørene gikk til mekling.

Tariffoppgjøret i Kommunenes Sentralforbund (KS) – med forhandlinger om revisjon av hovedtariffavtalen – var særlig vanskelig. Lærerne var overført fra staten til KS, og det måtte finnes en tilfredsstillende løsning for overføringen. Samtidig var det fremmet krav om at kapittel 5, som omfatter Akademikerne, skulle fjernes. Forhandlingene førte ikke frem, og oppgjøret gikk til mekling.

Etter lang mekling på overtid la Riksmeklingsmannen frem et forslag til ny avtale som ivaretok Akademikernes og Legeforeningens interesser og krav. Kapittel 5 består, og det er ryddet opp i stillingskoder slik at dublering unngås. Samtlige leger, med unntak av turnuslevene, er plassert i kapittel 5 hvor forhandlingene skal skje lokalt. Lokale forhandlinger skal være gjennomført innen 1. oktober, og virkningstidspunktet for lønnsendringer er fastsatt til 1.5. 2004.

Legeforeningen hadde som et viktig krav å bedre karensbestemmelsene i pensjonsordningen. Forhandlingsresultatet ble at taket for pensjonsgrunnlaget de siste år før pensjonering ble hevet fra 25 % til 50 % av grunnbeløpet. Partene var videre enige om at det skulle sørges for bedre innflytelse og styring over den kapitalen som forvaltes gjennom pensjonsordningene. Dette ble gjort ved at vedtektene for Kommunenes Landspensjonskasse (KLP) ble tatt inn i hovedtariffavtalen. Det blir opprettet et eget pensjonskontor som skal kontrollere at pensjonsleverandørene følger tariffavtalen, at løvbestemte krav er oppfylt, samt å vurdere problemstillinger som kommer opp i tariffperioden.

Spørsmålet om kollektivets størrelse, dvs. hvordan arbeidsgiver får fordelt kostnadene ved regulering av grunnbeløpet og lønnsoppgjør, ble avklart. Dette sikrer

kjønns- og aldersnøytralitet i pensjonsordningen, noe som er viktig for Legeforeningen. Den økonomiske rammen for andre enn Akademikerne ble fastsatt til ca. 3,5 %.

For øvrig ble særavtaleforhandlingene mellom KS og Legeforeningen forhandlet i uke 26.

Hovedtariffoppgjøret 2004 – staten

Også hovedtariffoppgjøret i staten gikk til mekling. Resultatet av meklingen ble en økonomisk ramme på 3,59 %. Akademikerne var ikke tilfreds med oppgjøret, men måtte konstatere at avsetningen til lokale forhandlinger ble på omtrent samme nivå som i 2002. Det ble ikke gitt feringer for verken justeringsforhandlingene eller lokale forhandlinger. Staten hadde fremmet krav som innebar endringer i partsforhold, i opplysnings- og utviklingsordningen (OU-ordningen) samt inngrep i sykelønnsrettighetene. Resultatet ble imidlertid at partsforholdet består uendret, OU-ordningen videreføres og sykelønnsordningen ble opprettholdt som tidligere. Videre ble fellesbestemmelsene endret slik at det nå gis full uttelling for reisetid, uten fratrukk for den første timen. Pensjonsrettighetene i staten er ivarettatt i lov om Statens Pensjonskasse og var ikke berørt av forhandlingene.

Det ble gitt sentrale tillegg på tabellen fra 1. mai ved at lønnstrinn 1–30 gis kr 6 500 i generelt tillegg, lønnstrinn 31–70 gis 2 % økning og lønnstrinn 71–86 gis kr 12 900 i generelt tillegg. Det ble ikke avtalt gjennomføringstidspunkt verken for sentrale justeringsforhandlinger eller lokale forhandlinger. Til sentrale justeringer ble avsatt en pott på 0,41 % med virkning fra 1. juni. Forhandlingene ble ført mellom staten og hovedsammenslutningene 28. og 29.6. 2004. Det ble videre avsatt 0,9 % av lønsmassen til lokale forhandlinger med virkning fra 1. juni. I tillegg tilføres 0,1 % i resirkulerte midler. Totalt forhandles det dermed om 1 % av lønsmassen ved årets lokale forhandlinger.

Tariffoppgjøret 2004 – Oslo kommune

Forhandlingene om revisjon av «Oslo-avtalen» var særlig vanskelige. Lærerne i Oslo var – som i KS-sektoren – overført fra staten til kommunen, og det måtte finnes en tilfredsstillende løsning for overføringen. Forhandlingene førte ikke frem, og oppgjøret gikk til mekling. Etter lang mekling på overtid fant Riksmeklings-

mannen grunnlag for å legge frem et forslag til ny avtale. Forslaget ivaretar de grunnleggende kravene som var aktuelle for Legeforeningen og Akademikerne. Akademikerne fikk ikke gjennomslag for krav om egen forhandlingsbestemmelse, men det ble satt av en stor pott – 0,85 % på årsbasis som per 1.8. 2004 utgjør 2,04 % – til lokale forhandlinger. Det har bare én gang tidligere vært en større pott. Lokale forhandlinger skal være gjennomført innen 1.9. 2004.

Det ble nedsatt et partssammensatt utvalg som skal foreta en teknisk og redaksjonell gjennomgang av fellesbestemmelsene kapittel 5, som omhandler personalforsikringer og tilleggsytelser ved yrkesskade. Pensjonsrettighetene er tilfredsstillende ivarettatt og består uendret.

For legestillingene i Oslo er det parallelt forhandlet om særbestemmelser per 1.5. 2002, hvor det er konstatert uenighet. Uenigheten skal behandles av en nemnd. Nemndens leder vil være meklingsmann Geir Engebretsen, som også var meklingsmann i Oslo-oppgjøret. Legeforeningen legger til grunn at avgjørelse i tvistemndene foreligger før nye særbestemmelserforhandlinger per 1.5. 2004. Nemndbehandling er berammet til 31.8. 2004.

Tariffoppgjøret 2004 – NAVO og HSH

Overenskomstforhandlingene med NAVO startet opp våren 2004. Partene ble enige om å utsette/fortsette forhandlingene etter sommerferien, med frist for oppstart innen 15.9. 2004. Øvrige organisasjoner innen NAVO-sektoren er ferdige med sine oppgjør, som også her ble avgjort ved Riksmeklingsmannens skisser. Økonomisk ble rammene for disse omtrent det samme som for øvrige sektorer på ca. 3,5 %. NAVOs politikk om lokal lønnsdannelse og lokale bestemmelser ble ikke imøtegått. Tvert imot ble resultatet for Utdanningsgruppenes Hovedorganisasjon (UHO), Landsorganisasjonen (LO) og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) at samtlige forhold – inkludert lønnsbestemmelser og lønnsreguleringer i avtaleperioden – ble avtalt i Riksmeklingsmannens skisse. Pensjon var et hett tema, og resultatet ble at partene har inngått en avtale om å fryse pensjonsordningene inntil mellomoppgjøret 2005.

Overenskomstforhandlingene med Handels- og Servicenærings Hovedorganisasjon (HSH) er foreløpig ikke endelig fastsatt, men det tas sikte på forhandlinger i løpet av høsten 2004.

Anne-Gry Rønning Moe

anne-gry.ronning.moe@legeforeningen.no
Forhandlings- og helseerettsavdelingen

Riksmeklingsmannen ble involvert i alle fire oppgjør som omfatter legene. Illustrasjon Øystein Førre